

тель, когото обичамъ, азъ съмъ търговецъ, мораленъ съмъ спрѣмо него, ще му дамъ отъ най-хубавото масло. Въ този случай съмъ мораленъ, честенъ съмъ. Но, ако дойде нѣкой, който не ми е приятелъ, когото не обичамъ, азъ нѣма да му дамъ отъ онова хубаво масло. Друго масло имамъ за него. Ако запиташъ този търговецъ, защо не дава на всички отъ хубавото масло, той ще каже въ себе си: отъ хубавото масло дазамъ на моитѣ приятели, а отъ това — на всички останали. Такъвъ е моралътъ не само на търговцитѣ, такъвъ е моралътъ и на религиознитѣ хора. Въ едно общество, въ една религиозна община, членоветѣ на тази община, каквито и да сж тѣ, помежду си иматъ едни отношения, а съ външнитѣ хора иматъ други отношения.

Всички говоримъ за Бога, че имаме единъ Богъ, че Той дошълъ на земята, че билъ разпнатъ и т. н. Теоритически туй учение е много добро, отлично е. Днесъ има милиони хора, които говорятъ, проповѣдватъ Христовото учение. И хубаво праватъ. Отлично е! Питатъ нѣкои: защо Христовото учение, като се проповѣдва 2000 години на земята, не е указало никакво влияние на свѣта? — Указало е извѣстно влияние, не че съвсѣмъ не е указало, но Христовото учение на земята не е дало още тия резултати, които се очакватъ. Защо? — Има си философски причини, дълбоки причини има за това. Не мислете, че Богъ сега мисли въ дѣзъ години да поправи свѣта. Не, правилно трѣбва да разсѣждаваме. Божествениятъ свѣтъ е абсолютно оправенъ, но нашиятъ свѣтъ, свѣтътъ, въ който ние живѣемъ, не е оправенъ. Слѣдователно, този свѣтъ ние трѣбва да оправимъ. Понеже ние сами не искаме да го оправимъ, а чакаме Господъ да слѣзе и да го опрази, Господъ казва: „Азъ ще ви накарамъ вие сами да го оправите.“ Ще бжде смѣшно, онзи земледѣлецъ да дойде и да чака Госда му оправи търговскитѣ работи или да дойде да му разоре низитѣ. Не, братко, ще вземешъ ралото и мотиката, ще копаешъ, ще разорешъ, ще посѣешъ нивата, и слѣдъ като посѣешъ, ще кажешъ: Господи, азъ свършихъ моята работа, а Ти сега ще благоволишъ да пуснешъ малко дъждъ и свѣтлина, да порѣсишъ, да благословишъ моя трудъ. Тогава Господъ ще каже: „Понеже ти свърши своята работа, азъ ще те